

CRUCIADA

ORDINĂMIȘIȘIMULUI

SAPTAMÂNAL DE LUPTA POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ

ANUL II, Nr. 90 13 Septembrie 1936

Director: † MIHAIL STELESCU

(22 Noembrie 1934 - 16 Iulie 1936)

Redacția și administrația: Calea Victoriei 142
București V

Abonamentul anual 100 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
In străinătate 500 lei

Manuscrisele nepublicate
nu se înapoiază, se ard

Redactor-șef: ALEXANDRU TALEX
Telefon: 4.28.86

APARE JOIA

4 PAGINI 2 LEI

Spovedanie pentru prieteni și neprieteni...

Cititorul de rea credință se va fi mirând, poate, de prezența mea la „Cruciada Românișmului”. Am publicat doar zilele trecute o demisie publică prin care mă retrăgeam, din motive morale și ideologice, din mișcarea cruciată. Subliniez, din MIȘCAREA cruciată, NU ÎNSĂ DIN FRUNTEA ȘI PAGINILE acestei gazete, CARI SÂNT MUNCA ȘI SUFLUL MEU. Prezumt și rodul sacrificiilor lui Mihail Stelescu și Panait Istrati.

Cititorul de bună credință trebuie să se bucure. Gazeta apare curată și ofițier crezurile inițiale. De aici nu mă poate sili nimeni să plec și cu prețul vieții voui ști să apar încrederea pe care treizeci de mii de cititori mi-au acordat-o. Indrumarea mea va fi cinstită, spovedanie fără înconjur pentru muncă, cinste și adevăr, spre salvarea celor ingenușchiată de sub apăsarea capitalismului economic și politic.

Un lucru însă vreau să precizez în această spovedanie. Articolul meu din numărul trecut „Falimentul fascismului roșu” a răvășit crunt măruntaele câtorva naționalști. S'a răspândit astfel zvonul că aș fi „comunist”, că sânt o „unealtă” marxistă în rândurile românismului.

Calomniile de oameni certați cu cartea și cu judecata clară. Am scris doar atâtea articole întru contra Sovieteției și m'am răstit în dese rânduri cu cei cari l-au acuzat pe Istrati că „a trădat”.

Ceeace se petrece în Rusia sovietică nu este nimic altceva decât falsificarea unei idei generoase. Și apoi chiar față de ideea comunistă, eu am făcut unele rezerve. În „Cruciada Românișmului” din 23 Aprilie 1936, analizând științific comunismul, i-am anulat unele puncte de bază.

Seriam atunci că:
1. Lupta de clasă este una din erorile. A recunoaște superioritatea unei clase în dauna celeilalte, având criteriul de de-cetare doar o stare economică rea, este erodend ceva fals. Proletariatul, clasa aleasă nu-și va putea legitima supremația și locul conducerii, decât în virtutea unor reale deposite sufletesti și intelectuale. Și apoi, mă întreb, cum se împacă umanitarismul acela larg până la desființarea granițelor și afundare mesianică în necuprinsul universalității, cu lozina de luptă a lui Stalin, care strigă: „Să dobori pe burzhez e o datorie sfântă: eu dușmanul nu vobestii, îl executii”.

Nu! Nu există clase, pentru-că omeneste contăm și ne sensibilizăm nu prin marea socială a individualității noastre, ci prin simțirea noastră. Admițând la un moment dat, că au sântem decât niște biete celule, apăsate unele de tirania unei civilizații care ne-a viciat felul de-a fi, — atunci lupta n'ar mai fi între indivizi, sângeroasă, crotopitoare cum se întâmplă actualmente. Socialismul e unul nu e vinovat de înăsprirea socială, ci formele de civilizație sub care evoluăm. Spăr-gând zăcăzările cari ne muce-zesc sufletul și mintea, să a-vem curajul de-a privi deasupra și să ne desrobim, arzând strălucirea falsă a unui trecut, bazat pe atâtea monstruozități.

La pământ, cu dușmănia inter-clase. Nu sânt decât oameni buni și oameni răi, cum spune și Panait Istrati. Buni, prin generozitatea sufletului lor, chiar dacă întâmplător viețuiesc în burzhezii: și răi, toți acei, cari se revoltă din cauza mizeriei fizice și se căpătuse, la cea dintâi ocazie trădând idealurile și retrăsându-se în funcția comodă de arendași ai sufletului fraților lor.

„Cruciada Românișmului” nu va împărți niciodată lumea în proletari sau burzhezi-capitaliști și totuși VA TREBUI să confieze marea proprietate,

sanționând un furt și atâtea crime istorice. Nu va lupta împotriva celor „necruciați” exterminându-i fără putință de ameliorare. Să nu uităm că omul este animalul cel mai sociabil. Și că depinde de calitatea îndemnării noastre de dresori, ca să facem chiar din adversari, elemente constructive, iubitoare de muncă, cinste și dreptate.

Lupta socială a „Cruciadei Românișmului” exclude pe cea de clasă. Într'un viitor stat nu va mai exista lupta pentru existență, ci munca pentru existență. Conducătorii statului vor fi niste administratori delegați ai capitalului națiunii. Statul, adică poporul, va fi marele capitalist, iar plus valuta va fi întrebuintată pentru stăpînirea relor colective. În statul cruciat, orice cetățean va trebui să fie un muncitor. Și pentru-că toată lumea va munci cinstit, fiind salariată în mod direct cu randamentul individual, va dispărea lupta de clasă care în fond e o luptă pentru pâine. În felul acesta evoluăm către națiunea muncitoare. Numai așa, prin transformarea actualelor state, în națiuni muncitoare, vor cădea granițele politice și ne vom putea contopi ca frații pe imensul ogor al umanității.

2. Internaționalismul și anti-militarismul este o utopie a tăta vreme cât statele de pe între-globul suferă din lipsă de coeziune între cetățeni. Numai în clipa, când se va reuși echilibrul tuturor națiunilor, desrobindu-le de sub apăsarea capitalismului politico-economic, transformându-le în națiuni muncitoare, abia atunci se vor putea face primii pași spre dez-armare și desființarea granițelor.

„Cruciada Românișmului” exclude internaționalismul în lupta ei socială imediată și se orientează către un autohtonism, în cazul nostru: românism, adică disciplină filosofică de dur constructivism și însă-nătosire moral-socială a neamului nostru, mai întâi.

Rezultă din cele de mai sus, că atâtea timp cât vor mai fi state încă sovine și imperialiste, armatele vor trebui să existe, ca un lacăt la orice ladă, care ascunde lucruri de pret. Însăși Rusia, care este în fond un stat muncitoresc, și-a păstrat armatele și cultivă în sufletul cetățenilor sentimentul dragostei de patrie, de apărare cu orice preț a colectivității. Armata va trebui să fie într'un viitor, un instrument de poliție internă și un metereze de apărare a ideei și a statului. Ne-uzim către o armată pur defensivă, care în timp de pace să fie o armată economică.

Socialiștii greșesc amarnic, când pun la zid iubirea de patrie. Când confundă patria cu lotul restrâns de canalii și exploatații dela cărmă. Să vă dau un citat: „Patria română” scria într'o brosură socialistul român Al. Nicolau, este „pentru clasa conducătoare o mamă bună, pentru poporul muncitor dela țară, o mamă vitregă, care a trimes la 1889, 1899, 1900, 1907, armata ca să-l asasineze”.

Iată marea greșală: confundarea ideii de patrie, cu formația politică de guvernământ. Patria este lotul sufletesc și de tezaure etnice, de pe întreg cuprinsul acestei țări. Patria sântem noi, imensa calicime care ne sleim plătind oalele pe care le sparg boerii. Înaintașii și contemporanii noștri se pot numi o patrie vitregă pentru generațiile tinere. În sensul, că deși au avut la îndemână puterea votului universal, au trimes sus numai demagogii cari au asasinat și asasinează patria. Panait Istrati, sufletul acela mare și nestatornic locu-lui, mi-a spus într'o seară: „Oricât ne-am strădui noi să svărlim la gunoi anumite legi de bază ale vieții umane, nu

Trăim vremuri aspre, întunecoase și anarhice. MIHAIL STELESCU, directorul „Cruciadei Românișmului”, a fost asasinat Joi, 16 Iulie 1936, orele 19, pe patul spitalului Brâncovenesc de către o bandă de 10 asasini „naționaliști”, ciracii d-lui Corneliu Zilinski Codreanu.

S'a tras asupra bolnavului 130 de gloanțe, care l-au ciuruit și apoi cadavrul i-a fost măcelărit cu o bardă.

Cercetările judiciare au stagnat ca prin farmec, iar procesul s'a casat la Curtea cu Juri, cu vădita intenție de-a transforma pe casapi în „eroi naționali”.

MIHAIL STELESCU era român, lupta în viața politică pentru întronarea muncii, cinstei și adevărului. Fost membru în Garda de fier, unde a muncit și organizat întens, a părăsit-o în 1934, desolidarizându-se de politica asasină, rasistă și nesinceră a d-lui Corneliu Codreanu.

La 22 Noembrie 1934 a întemeiat „Cruciada românismului” care avea să lupte, pentru înfrățirea straturilor sociale și dispariția capitalismului economic și politic.

MIHAIL STELESCU a demascat putreziciunea politicianismului dela noi. A arătat cu documente nesinceritatea și incompetența „Apostolilor” naționali și a pus bazele unui românism, integru împărtitor de dreptate, iubire și omenie.

MIHAIL STELESCU a demascat adevărata față a d-lui Corneliu Zelea Codreanu, care după acte se numește Corneliu-Zilinski-Brauner și este de origine polonă.

Iată cine vrea România... Românilor! Abia a trecut o lună dela asasinarea bestială a lui Mihail Stelescu și acum câteva zile d. ing. OSCAR STOEN ESCU, secretarul organizației și propagandei cruciate, a căzut sub povara ciomegelor și a tăeturilor de satâr, la Galați.

Asasini au fost puși în libertate, ca să-și îndeplinească tentativa eșuată.

Autoritățile dorm? Opinia publică tolerează asasinarea aceasta metodică și lașă, a românilor care luptă pentru muncă, cinste, adevăr? Complicitatea intereselor din umbră și cu acești asasini ordnari este evidentă. Exploatatorii neamului românesc îndărjiți că nu dăm înapoi, ci ne contînuăm curaji mistuina revoluționară și desrobitoare a românilor, ne provoacă...

Nu aderăm la vio țentă! Române! Nu uita faptele de mai sus. Și mai ales reflectează dacă n'a sosit vremea să fii mai intransigent cu drepturile tale de beneficiar al sufragiului universal.

Români! Un român a fost ucis de un străin! S'a pângărit spita lui, biserica și ideea. Copiii voștri, în loc să fie lăsați la carte, sânt momii și băgați în ocne de un venetic, cu aere de innoiter.

MIHAIL STELESCU a căzut pentru desrobirea socială a tuturor asupriților, victimă a oligarhiei și a drectei anarhice. Români! să nu uit ați niciodată asta!

reuşim. Mint acei, cari spun că nu sânt patrii, ca să creeze frământări între neamuri, iar ei să pescuiesc în apă tulbură; mint și acei cari răgușese cu strigătul că ei sânt patria... Există însă ceva: o legătură tainică cu pământul pe care ai deschis ochii și în care putrezesc onasele maică-tii. Aceea îți dă naționalitatea... Uită-te la mine”.

3. Credința nu trebuie distrusă într'o viitoare așezare socială. Din cauza relei funcționări a tagmei protesti — rău usor de îndreptat, atunci când e puțină tragețe de inimă. — nu putem arde Adevărul, din care puzce-

dem. Dumnezeu e pretutindeni și acelaș, fie că îl numim Rațiune, Natură, Absolut. Poporul român n'are nevoie de explicări filosofice în materie de credință. Pe țărâmul acesta are nevoie de apostoli, cari să-l scoată din bigotism, din păgânismul în care orbeacă azi. Poporul să i se lase moștenirea strămoșească a Credinței și a datinilor, veghind ca această absolută nevoie a lui să nu fie speculată și mînjită de escroci. Evoluția de mâine a omenirii nu va sta în dărâmarea bisericilor și păgărirrea iconelor, ci în desființarea exploatării

omului de către om. În umanizarea vieții și superiorizarea sufletului colectiv și mai ales în afundarea în misterul creștin, unirea reală cu miezul învătării lui Christ, a cărui morală să vorbească veșnic din faptele noastre.

Deci, despre comunism nu poate fi vorba în ceea ce privește finalitatea luptei noastre sociale. Onestitatea mea cărturărească, care recunoaște unele adevăruri teoretice ale marxismului, nu trebuie interpretată ca o pledoarie de aderare politică. Cu atât mai mult, cu cât

poziția mea la această gazetă nu e aceea de om politic, ci de interpretator al unor adevăruri sociale, la justa lor valoare și de apărător, pe calea slovei, a acelei fărâme de eternitate care stă la baza existenței umane.

Eu nu urmăresc ceva practic; deaceea și cuvintele mele nu sânt cu ocoliri ci spovedesc realitatea fără nici o reticență, fără să mă gândesc, dacă e sau nu propice cutare atitudine... Un scriitor nu poate fi un „militant” politic, iar atunci când se întâmplă să fie, face o figură compromițătoare. „Militantul” este un produs al momentului, al înfloririi politice, dintr'o epocă, a unei idei. Scriitorul este un produs al Eternității și rolul său este de-a vedea peste timp evoluția ideei-cristal, cât și de-a apăra, fără uniformă și cartușe, sufletul omului de pretutindeni...

Sânt lucruri pe care le-am mai spus, răspicat, de-atâtea ori. Dacă m'a ferecat ceva, în-destructibil, față de Mihail Stelescu, apoi a fost tocmal i bertatea și flexibilitatea lui în exprimare. Când am pus bazele acestei „Cruciade” a românismului, nu muream de dragul niciunei „religii” politice. Un singur lucru m'a svărlit din bibliotecă, pe baricade: dragostea pentru omul bun și asuprit, oricuno ar fi el și nevoia interioară de-a contribui, cu ceva din aurul sufletului meu, la înfăptuirea aceluși pustiu de bine, după care au alergat toți vizionarii și s'au jertfit legiuni de generoși și bolizi incandescenti.

Trăim oare epoca în care adevărul trebuie spus cu tactice politice? Dacă-i așa, apoi eu n'am ce căuta pe șantierul social al acestei țări. Adevărul, oricât de dureros ar fi el și oricât de anticipat sau inactual trebuie urlat, cu orice risc și oricând.

Or astăzi când și dreapta și stânga și centrul, terorizează omenirea, falsificând principile, și asasinând sufletele cinstite. — un singur adevăr trebuie strigat. Și acesta e:

Umanitatea în loc să se organizeze pe fundamentele unei neaderări la „doctrina”, cutăr organizații „generoase” rupe ză gazurile prudente și țărță de valul unei entuziasmări în masă, aleargă de fortifică, temă-lile exploatării de mâine. Ar-tiștii, la fel cu cel din urmă pă-cătos, muritor de foame, se imbulzesc cu osanalele, își bat joc de principii și abdică, fără re-mușcări, orbii de dorința de-a fi călăuzitori ai maseilor.

A pierit pară pe lumea asta, cumintenia, judecata și dragostea pentru adevăr și aproapele. Ne afundăm, fără nici o speranță, în uralele unei nebulii colective, năruiți de însăși be-cisnicia sufletelor noastre.

Cineva a spus, odată, cu tâte: „Omenirea poate să trăiască fără străzi, fără electricitate, și chiar fără igienă... moare însă dacă n'are suflete de eroi”

Or, umanitatea de azi, are totuși; îi lipsește însă sufletele care s'o îndrumeze, prin puterea exemplului, pe căile unui ideal, altul decât cel de azi și anume; desrobirea omului de sub apăsarea tiranică a civilizației și a organizațiilor politice care nivelează sufletul individului, îl exploatează și ghiftu este o mână de canalii, conducătoare. La pământ cu lupta sovină dintre neamuri, dintre frați și război de moarte exploatare, fie el, industriaș, politician sau scriitor.

E necesar să respirăm o altă viață. Să trăim o nouă solidaritate: a învinsilor, care răstoarnă prin puterea nonaderării și a sacrificiului, toată viermuiala și pofta de câștig a unei con-temporaneității, trivializată din

cauza confortului și a plăcerilor.

Și când afirm acestea nu-mi alegă gândul nici la comunism, nici la naționalism. Mă gândesc la prapădiții mei de Români, cari suferă de veacuri tirania politicii, a bisericii și a școlii.

Românișmul nu-i nici ceace ținteste d-l Goga sau Vaida, nici ceace pretinde d. Nae Ionescu. Românișmul e mai întâi de toate o valoare spiri-tuală, care-și cere o circulație u-niversală, o salahorie efectivă într'u teoretizare, aplicare și apoi pretăluirea.

Românișmul e anti xenofob, un o năzuință desrobitoare a întregii colectivități românești și care caută, folosind tot ceace s'a dovedit bun în atâtea revoluții sociale, să-l asimileze și să reușiască și la noi mlănuile de redresare social-umană de pe aiura.

Înaintașii noștri, Eminescu, Hașdeu, Părvan au croit făgașul și argumentele istorice ale acestei discipline naționale. Noi avem datorie să educăm și să salahorim așezările ce decurg din aceste idei.

Românișmul e anti xenofob, nu pune preț pe exaltarea etnicului și este desclerozat de orice impediment al tradiției retrograde. D. prof. C. Rădulescu-Țurcu a argumentat pe larg afirmările de mai sus. Iar eu, când afirm că Românismul este o cale umanizată pentru desrobirea acestui popor, sânt exact pe linia lui Mihail Stelescu și Panait Istrati. Răsfoiți colecția acestei gazete și gândiți-vă, mai ales, că pe Stelescu l-a surprins moartea, citind lucrarea d-lui Motru.

Unicitatea noastră va trebui să stea în autohtonizarea concluziilor științifice, la cari a-juțgem. Adică imprimarea specificului românesc, creativ, în instituțiile și viața socială a României de mâine. Prin acest autohtonism, care-și implantă fundamentele în dacismul lui Vasile Părvan și omenia lui Panait Istrati, — înlăturăm naționalismul imperialist, străno-fob sau războinic. Autohtonism, în cazul nostru înseamnă: o politică de asanare a nevoilor românești, de organizare a energiei creatoare ale acestui neam și de găsiere a unor căi de exprimare în universalitate a sufletului românesc.

Suntem deci originali prin interpretare, români prin scop și finalitate și umani, prin căi și tenițe.

★

Concluzia: Rămân demisio-nat din mișcare și nu răspund materialecești și moralecești, decât de gazeta „Cruciada Românișmului”. Nu sânt „omul” nimănui. Tipăresc gazeta din numerele vândute, abonamente și pe credit. Am o datorie la tipografia „A.B.C.” de 40.000 lei. Deci îmi contînuu cinstit drumul. Și atâtea vreme cât în fruntea mișcării cruciate nu va sta, public, o persoană cu moralitate recunoscută și politici-cestă independentă, cu NU MA SOLIDARIZEZ cu nimeni. Rămân, singur, lângă slova și cinstea mea.

O stănoagă mă desparte de cadrele mișcării. Rostul meu e de-a sustine, cu cerbicie flamura spiritualității cruciate. Eu teoretizez și ofer, împreună cu redactorii mei, arme și căi pentru o cinstită desrobire socială. Cei cari vor să aplice aceste principii, trebuie să fie la rând-du-le puri, ca focul.

Din clipa aceasta și până la o limpezire a cadrelor, „Cruciada Românișmului” nu e decât ceace a fost la numărul unu. Adică: o tribună spirituală de muncă, cinste și adevăr.

Alexandru Talex

2 Omagiu suflării românești lui Mihail Stelescu

Feriți-vă de ucigașii de suflete

Se zice că fiecare epocă își are omenii ideile și preocupările sale cari o caracterizează. Numai Mântuitorul a invins epocile, căci cuvintele Lui au fost și rămân purtătoare de actualitate. Numai datorită acestei actualități veșnice, se explică faptul că Sf. Scriptura a fost călăuză dreaptă a atâtor veacuri, rezistând atacurilor oamenilor și trecerii nesfârșite a timpului. Cuvintele ei au tota din eternitatea dumnezeirii. Ele și-au confirmat nu numai adevărul, dar chiar originea supraomenească, ca unele ce porcează nu dela omenii; ci dela Dumnezeu. În marea Sa grijă pentru binele omenirii, Mântuitorul n'a lăsat nici o omenire nedescoperită, nici un rătăcit nesemnlat, ci a pus în fața ascultătorilor săi binele și răul, lăsându-le facultatea de a-și alege fiecare drumul pe care să meargă de aci încolo. A smuls măști de fariseilor, s'a făcut părtaș al vameșilor, pretinzându-i purtând a-prinsă făclia adevărului etern. Timpul a trecut, oamenii au murit - dar adevărul a rămas. Azi ca și atunci lumea se împarte în fațet și vameși, în Israelii și Samaritanii, în apostoli și tâlhari. Genul binelei și genial răutății se perpetuază în eterna frațietate: Cain și Abel. Și dacă dramatica lerihoanelui sănt și astăzi pline de tâlhari, dacă cuvintele Mântuitorului din cauza împietririlor sufletești nu mai sânt auzite, sânt noi datorți a curaji țara de tâlhari, a păzi tineretul de aliații fariseilor și a striga la răspânti adevăratele cele veșnice, pentru a cărui mare interiorizare și pătrundere a a celui spiritualist creștin, din care trebuie să se adape viața noastră politică, cuvintele de foc ale Sf. Evanghelii cin să ardă marea răni inveninate, să scoată dracii din cei posesediți și să arate celor neștiutori căreia pe care trebuie să-și îndrepte ochii inimii și ai trupului.

Știu că ateilor, sperjurilor și asasinilor nu le vor convein zăul nostru pentru Evanghelia Românilor, în fața ideologiei noastre creștine ei vor opinie băta, toporul și revolverul; dar noi nu ne ștăm de moartea noastră fizică. Sântem urmași ai lui Hristos care ne-a învățat să nu ne temem de cei ceucid trupul și înțelegem să preferim adevărul evanghelic mai mult decât hama trupurilor noastre. Dar tocmai fiindcă nu ne temem de trupurile noastre, nu ne ștăm nici de a arăta pericolul de paște tineretului nostru, arătând copiilor entuziasmași pe ucigașii sufletețlor lor. Într-o asasinarea noastră trupească și uciderea lor sufletească, desigur că partea noastră e mai preferabilă.

Cuvintele Mântuitorului: „te-mei-vă mai vărtos de cel ce ucid de suflete!” (Mat. X, 28) își au o vie exemplificare politică. M'am întreb de multe ori cum de niște studenți teologi, obiciunți cu Scripturile, au călcat în picioare Sf. Cruce luând în mâini revolverul și au întors spatele Bisericii îndreptându-se spre omnia. Și mi-am dat seama că în mod normal ei ar fi fost în imposibilitate de a ucide un om. Dar sufletețele lor au fost ucise, de acela care le-a pus în mâini revolverul în locul Sf. Crucii, de acela care i-a îndemnat la crimă în ciuda țării de aproapele ca adăa patima propovăduită de Sf. Evanghelia. Iată prin urmare un specimen de ucigaș de suflete de care Mântuitorul ne îndeamnă să ne ferim.

În cazul nostru, el răspunde la numele Cornelii-Zilinschi-Brauner. Ucigașii de suflete se arzăază în mentori ai tineretului. Banditismul este confundat cu erotismul; viața a devenit virtute. Cazualul satanei a început să flărbă. Marele murest mesteacă otrava cu care va ucide și mai departe tineretul acestei țări. Splendula din Impri-meriei Nr. 3 a devenit capătetea lui satan. Acolo se propovăduiește duulul, se plămădește crimele, se cultivă imoralitatea. O vizuină de fiare sălbatică, un pandemoniu de cabale. Parazitii naționalismului sug vloga țării și sângele tineretului. Corectura lașasco-nemțească conșpiră eontra naționalității noastre.

Conducătorul „Cruciadei Românilor” a căzut victimă acestui vampir nesățios. El a căzut numai prin crima că a fost român, că a voit intronaarea unui

românism integru împărțitor de dreptate, iubire și omenie și pen-tracă se împotriva planurilor demoiice de parvenire ale „Asa-sinului-Național”. Studenții cari i-au ucis au fost instrumentele de rău ale acestui rău împărțitor. Trupul lui Mihail Stelescu rămă-ne piatră de hotar între pseudo-naționalismul lor și românismul nostru.

Deoparte fanatismul fraticid și zăcărea mimială, de cealaltă iubirea de aproapele și harul Sf. Euharistia.

Deaceia deasupra oportunității de moment pe adevărata lor înfăți-șare. Cel cari au ucis oameni necer-voștii și suflete nepărăvitele de bine și rău arătați lumii în toată mișcărea în care se bălăcesc. E les-ne a-și zice „căpitan” și a-și pune călăvia fanatică să facă drepti în fața răzbindă și piptărele; iar tu cu un șarpe ascuns în umbră să muști în dreptea și în stânga uitându-lămă cu balele tale inveninate; dar să vedem care este cristalizarea doctrinei cu care voești să asiguri prosperitatea formelor vieții sociale. Crima?... Revoluțiu?...?

Sânt acestea mijloace eficiente de a ridica energia unui poporu dela nivelul rădăcinilor coșnice la nivelul cultului spiritual?... Când nu știi să vorbești decât prin teava revoluționării, ai pretenția că poți să asiguri o cul-tură originală necesară regenerării unei țări?...?

Antiștiat al timpurilor noastre, nu revoluția legitimă te numește pe adevărul tău nume; te însăși faptele tale. Ce vei face cu sufletele ce ai ucis?... Asuși ordinat, țara asta nu-ți poate suferi neamul tău străin de aspirațiile noastre. Ai venit adus de oștăni-pile năprănice din miază-noapte, înțindem că lăcașele ce pustiesc țara și aduc foametea. Tu ai că-zut pe pământul stănt al strămo-șilor noștri; ai strățiat carnea fra-ților noștri, ai supt sângele lor, ai uscat măduva din oasele lor.

Sărmani tineri!... Căi de nobile și curate ar fi fost sufletele voastre, dacă n'ar fi căzut victime unui demoniac.

Căpitan nelegiuit, cine te va apăia de sângele aceluia pe cari i-ai ucis?... Sperjur și asasin, în ce colț al iadului mai putea-vei găsi scăpare?... Ucigaș de suflete, își vei primi răsplată!...

Și tu șpuor ălțez și voi copii înfățășiți, până când vești mai răbda pe acest țiu al petrei? Voi n'ati pierdut bărbăția strămoșea-că; dar pe fătura voastră verde nu văd scriș numele Dreptății. Mentalitatea moșbidă a conducă-torului voștru v'a îndepărtat dela obârșia adevărului și fericeiri. Vă închinăți lui Dumnezeu și slujiți lui Satan, voști binele patriei și-ucideți Hri, zidiți biserici și plă-nuști crime. În fața așei icona Arhanghelul Mihail și în inimă culcșul lui Satan. Năzuști spre veșnică căutate fericeiri; dar ră-tăciți căutându-șe în afară de gântele ei naturale, în afară de Evanghelia lui Hristos, în afară de templat sau cel adevărat.

Testamentul stănt este călcat în picioare de uzurpatori cari se dau drept mântuitori ai neamului, adevărul este răstignit la răspânti-tele drumurilor. La călțurile străzilor fânjăst demoiice pangli-cării naționalismului. Voi con-țințați erimă cu sântuțuarul, pe asasinul ordinar cu epou, pe că-pitanul ateu, sperjur și usasin ca Arhanghelul Mihail, creștinismul ca păgânismul.

A sosi timpul să sfărămăți zeii ței falsi și întorcându-vă la calea cea adevărată să urmați cu faptele voastre, faptele lui Hris-tos.

Tineri țără de libertate, pro-oteti țără de nici un ideal, martiri țără de credință. V'afi trădat pa-tria, v'afi trădat Biserica și v'afi trădat părinții și frații. Legați la ochi, voi săpați mormântul în care îngropăți țreții și țara. De-plâng soarta voastră; dar nădă-đușe în luminărea ochilor in-trănimilor voastre.

„Tinerilor, păziți-vă de idoli!” (1 Ioan V, 21).

C. Delavilsan
Student-teolog

Mihail Stelescu

Fanatik Istrati

Colonel Niculescu

Rânduri din partea unui preot pentru „Cruciada Românilor”

Când scriu aceste rânduri pentru „Cruciada Românilor”, — am în fața mea două lucruri de valoare: Manualul meu de studiere al Sf. Teologiei, Dogmatica, din care mi-am a-dăpat sufletul cu învățăturile Mântuitorului nostru Iisus Hristos, scris de cea mai lăunată minte a bisericii noastre române, regretatul mitropolit dela Blaș, dr. Vasile Suci și n-rul 86 din „Cruciada Româ-nismului”, sosit cu posta de azi și răsofit cu câteva minute mai înainte.

Și intrădever, pot să zic că dintre toate numerele „Crucia-dei Românilor”, cari au apărut până în prezent, puține mi s'au părut a fi la înălțimea acestuia... Deși nu fac parte din această organizație, căci sunt atașat cu totul politicii d-lui dr. Iuliu Maniu, omul de cînste al acestei țări și astfel sunt în-regimentat alături de d-șe în partidul național-țărănesc. (un-de trebuie să recunoaștem că nu fac prea mare cinste unuia dintre fruntași), trebuie să-mi măturăse simpatia personală pentru toți cetățenii de cînste ai țării noastre; ori care ar fi organizația politică, în care sunt înmărmănceștiți. Si, e natu-ral să nu facă parte toți fiilii unei țări dintr-un singur partid politic. Căci atunci ar fi toți la cĂrmă și nimeni în opoziție, ca să vegheze la buna aplicare a legilor. (punct care lipsește de

regulă din programul oricărui guvern), și să critice, în caz de lipsă, (mai ales dacă n'ar fi cenzura), actele abuzive ale celor ce sunt chemați să țină în mâiniile lor frânele și destinele țării, pe care o conduce la ferice ori la dezastru.

Dar, în vreme ce putem avea păreri diferite asupra unor metode de guvernământ, tre-buie să fim cu toții de-o părere bună și vorba să ne apărăm — după zicala poetului — „sărăcia nevoile și neamul” și să asigurăm pacea și liniștea tuturor fraților de-un sânge și de-o lege”, cu cari ne-a fost dat să suferim împreună în timpurile vitrege, prin cari a trecut neamul nostru. Căel pe dreptul observă fie iertatul mitropolit Suci, în „Dogmatică” sa: „Ce este bine și ce este rău nu este spune legea și dacă nu este lege, făcuta de Dumnezeu ori de oameni, ni-o spune legea mintii (legea naturală) simțind tot-odată în noi datoria de-a face binele și de-a încunjura răul. Dacă am făcut binele, avem pace și liniște; iar dacă am făcut rău, avem mustrarea conștiinței, care nu ne dă pace, zi și noapte. Finais își sfășie prada și doarme liniștit; omul ureș și făcătorul de rele nu po-ate dormi. El caută singurătatea și singurătatea îl înfricoșează. Găsește gustul otrăviri și în bucatele găite de el însuș. U-rechea lui e atât de delicată

incât aude șgomot și acolo, un-de alții n'au nimic...”.

Iată de ce imi explic eu te-mereea „căpitanului” de-a fi ucis, înainte ori după omorirea cu toată mĂrsăvenia, — care îl degradează pe om, punându-l în rândul celor mai josnice do-bitoaice, — a fostului deputat Mihail Stelescu, bolnav pe pat de spital și atecat de cei fără Dumnezeu (clar dacă au fost, ca și Iuda, în șeolta Domnului Hristos), cu gloante de revol-fer și lovituri de topor.

Și desigur, acest odios asași-rat (mai mult ca și acela al primului ministru Duca), în loc să-i folosească, mai mult la stricatul partidului, în care nă-dăduim suflet și eu, în sin-gurătatea sufletului meu, c'o să salveze cândva destinele țării noastre. Căci mai mult decât faptul în sine, m'a sărbărit me-todul urit și desguștor, foloșit în uciderea unui bolnav pe pat de spital, ori care ar fi vina sau numele lui...!

Cu erud și aceste gânduri au mai trecut prin mințea multor români, cari imi vor da dreptate, ori care ar fi partidul po-litic în care activează... Și, iată de ce admir numărul din „Cruciada Românilor”, cel-am în fața, în care se desvăluie urăciunea faptelor mĂrsăve, în margiunile îngăduite de cen-zură.

Pr. Valeriu Gr. Sima

Cine sunt prietenii noștri

Acei care sunt convinși că de cât aceea de a servi ca mă-părghia de rezistență a neamului nostru este religia creș-tină, dar nu creștinismul ac-tual de paradă, care dacă e acceptat e numai din căută ca e cel mai bun mijloc de propagandă politică, ci creș-tinismul misionar, evanghel-lic, corăbie de salvare a sufle-țelor naufragiate și de conde-cere spre limanul fericeiri;

Acei care observă un eu-rent anti-creștin izvorât nu din cauza însăși a creștinis-mului ci din a slujitorilor lui și că se impune o nouă orga-nizație bisericăscă, în care păcatul să fie apostol al lui Hristos, adevărat părinte spiri-tual al comunității în frun-tera căreia se află, un cavale-ral al țrei, minciunei și anar-hiei;

Acei care sunt convinși că anarhia de dreapta ori de stănga duce în mod inevitabil la slăbirea neamului nostru, că la toate manifestările anar-hice de import să se răspundă printr'un românism autohton izvorât din neville noastre specifice și ca atare nu cred că fericeirea ne va veni dela Berlin, Roma sau Moscova, ci dela noi înșine.

Acei care cred că forța spiri-tuală e superioară, forțe materiale, că prima e veșnică și atotputernică, a două tem-porară și ușor destructibilă, și de aceea în educație să pri-meze preocupările morale că-roră să li se subordonoze to-ate activitățile practice;

Acei care sunt convinși că tineretul are o altă indatorire

de cât aceea de a servi ca mă-părghia de rezistență a neam-ului nostru este religia creș-tină, dar nu creștinismul ac-tual de paradă, care dacă e acceptat e numai din căută ca e cel mai bun mijloc de propagandă politică, ci creș-tinismul misionar, evanghel-lic, corăbie de salvare a sufle-țelor naufragiate și de conde-cere spre limanul fericeiri;

Acei care vor intronaarea muncii cinstite în locul ex-ploatării omului de către om, a iubirii de oameni în locul urii, a adevărului în locul minciunei, căci azi se mure și depe catredă și depe amvon;

Acei care-și pleacă urechea la plănuștel satelor și al uzinelor, voind ridicarea munc-țelor din punct de vedere moral — cultural, economic și sanitar;

Acei care sunt convinși că dușmanii de eri nu ne vor fi prieteni devotați nicodată, el numai în măsura în care co-respundem idealului lor, și că avem datoria de a menține ve-chile prietenii consfințite prin belșug de sânge.

Acei care vor, după întări-rea internă, afirmarea româ-nismului, adică a totalității calităților specifice neamului nostru, în concertul vieții mon-diale;

Acei care vor ca dirigulo-rii acestei țări să fie români ale căror origini românești să se plardă în negura vremuri-lor.

Toți aceștia ne sunt nouă prieteni și colaboratori.

St. Bujoreanu
Asistent universitar

Etica naționalismului integral

Din punct de vedere strict sen-sual nu există la noi... Din punct de vedere programatic s'a con-struit una ad-hoc, cu iuțela și candărea cu care se dărimă și se înfățșă idoli în țara unde ori-cine poate să-și aroge aere de re-formator și veștități de „căpitan”.

Miscărea de dreapta pornită dintr'un imperativ de conservare națională, impus de vremurile tulburii de după rășboi, a reușit să salveze o țară și să-i construiască un prestigiu pe care de alim-țeri îl merita pe deplin.

Era un naționalism constructiv, conservator dar de esență demo-cratică. O dictatură exercitată de un om inteligent și energic care-și iubea țara și care a smuls-o de pe marginea prăpăstiei fără a i-ncăra codul penal.

Crima și violența nu au fost niciodată apanajul lupetii politice la noi, și dacă s'a întâmplat cândva, rareori, în cursul istoriei, ca țărana să pue mAna pe țurcă ori pe secură este că-i ajunsese caftul la os.

Dar cu Ion Duca, cu Stelescu și cu cei ce le vor urma poate, dacă vom privi faptele cu aceeași ușur-ință și criminală indulgență, nici țărănimea nici burghezia n'a au-vert nimic de împărțit.

Toțuși au murit curăștiți de gloanțele asasinilor, și mormăntul s'a închis peste ei întinzând uitarea, ca și când ar fi succum-bat în urma unui modest și ba-nal guturai.

Și atunci e natural să spunem că și distinsul militar, gene-ralul Negrei, zilele trecute: „Trădători de țară, sunt cei cari otrăvesc sufletul unei generații în țreți chemați mĂine să conducă și să primească o moștenire la mĂrire țărea n'au contribuit cu nimic. Trădători de țară sunt cei cari pribeșc cu indulgență și cu simpatie manifestări morbide și periculoase țărei; sunt trădători pentru că Romăni și creștini fiind, uită primul și cel mai fundamen-tal principiu al etice creștine, principiu țără de care orice doc-trină este steapă și condamnată cu anticipație”.

Lubește-te aproapele și respec-tă-i avuțul și viața fiindcă acestea sunt dumnezeiești daruri și nici u-nul dintr-ele noi nu este atât de sfânt, de nepătat și de înalt ca să-și poa-tă judeca cu fruntea sa semenii.

Emil G. Caliga
avocat

La 15 Octombrie
APARE
în editura „PĂMĂNTUL”
CARTE
CU
TOAMNE
POEME
de
ION AUREL MANOLESCU
Cu desene de
COCA FARAGO

Mihail Stelescu apărătorul adevărului...

Mihail Stelescu, apostolul și propovăduitorul adevărului, învă-țuit în manta neagră a MORȚII, este alungat din țara de crimă, lumii, de o bandă de zece crimi-nali, ciraci ai lui Corneliu-Lau-ner, care vădănd că adevărul spuș de el, loveșe în plin, șarele asupra-i o ploaie de gloante, mĂc-șănd-l apoi, cu o bestialitate neumană caracteristică lor — cre-zănd cu asta, că adevărul, care îi trecea pe ei și pe ceilalți com-plici ai lor intru crimă, în mocir-va compromisiului, va fi curmat.

Oh! dar s'au înșelat... s'au în-șelat amănuc, căci în timp ce Mi-hail Stelescu, pentru ei și pentru țoi și mort, în schimb, pentru a-ceastă mână de oameni, care răș-pund la numele de „cruciași”, el este, încă viu, concepției, ca-valerismul, puterea de a răcni ră-picat ADEVĂRUL și tot ce i-au aparținut, s'au încarnat adănc, în acești cruciași, care până la ultima picătură de sânge, vor lup-ta pentru deviza moștenită dela energicul lor frate de luptă: Mun-că, Cînste, Adevăr.

Să nu-și trăchipe venățicul de Codreanu, că dacă Stelescu a fost ucis mișelește, de banda de cri-minali, al cărei șef este, coșoane-le „Cruciadei românilor”, nu vor continua, să-i demașe origi-ne și relațiile lui

Contrariu, pena noastră, va deveni de-acum, mult mai drasti-că, mult mai usturătoare în ce privește adevărul. Dar... o întrebare: Dece Codreanu-Zilinschi, singurul spre care era îndreptată penița lui Stelescu, n'a venit să-i ceară cont personal acestuia, ci călcănd în domental lașițății, și-a trimis cele zece bestii să-l ucidă? Dece? Să răspundă!.. Să răspun-dă, căpitanul bandiților, care în-

Nu mă pot opri, de a nu reda un fragment din rândurile tale, a-dresate marelui Panatik Istrati: „De acolo, de pe punctul de un-der de vom cădea noi, tot se vor mai găsi alții, care să continue dru-mul și astfel vom însemna și noi o treaptă, în scara către căutarea binelei și al adevărului absolut”.

S'au găsit și se vor mai găsi oa-meni, să ducă mai departe ideea ta sănătoasă, martir al adevăru-lui. Nu ești departe de noi și-ai să te convingi de adevăr, Mihail Stelescu.

„Și în fiecare Joi, când vom veni să-ți arătăm rodul muncii noastre și să-ți împoșpăm flori-le și lacrimile dupe mormântul tău, îți vom aduce și salutul oma-gial al MUNCIILOR, CINSTELOR ȘI ADEVĂRULUI.

Un citite-

Cărți. Probleme. Idei

Note despre teatru

INVITAȚIE LA FRUMOS...

Arta actorului, toată arta actorului, stă în a cunoaște și ași apropia viața. Slujitorul rampei și logofătul reflectorului, trebuie să fie omul pentru care viața să aibe cele mai puține și mai neînsemnate taine. Actorul adevărat va fi întotdeauna și un om adevărat, încercat și învățat să reziste tuturor ispitelor și ezitărilor inerente carierei lui. Ca oricărui alt colegiu de iluzii și văzduh, actorului îi este strict necesară această calitate pentru a păși în culmile artei pure și pentru a se putea înrola în cruciada artei adevărate. Pe lângă talent, și el este necesar oricărui actor al frumosului — artistului în general și în special actorului, i se impune această luminată înțelegere a vieții de dincolo de turnul de fildeș al artei și a ceea ce ascuțită și obiectivă atenție la frământul de neastăpânire mare al momentului social cărui îi este și el, ca om și ca artist, supus și contemporan. Ca orice alt creator, actorul trebuie să înțeleagă că, eiași se pare lui dar și fără înzestrare, nu este, în definitiv, decât un blestem și o asuprire...

Viața oricărui frumos de frumos va fi întotdeauna un chin, iar drumul către cerul gloriei nu este niciodată nimic altceva decât un calvar. Omul comun, omul obișnuit, — scârțâie și capricioz el, — trăiește pentru că s'a născut și moare, anonim, sterp, împăcat, pentru că a trăit. Rolul, sau mai bine spus menirea lui socială, este steașcă, vestedă, lipsită de inedit și chemare lăuntrică... El este omul-rămă, omul gloatelor, figurant firav sortit să umble de-a bușilea prin vreme, biet vierme întotdeauna gata de-a fi strivit de călețul destinului. Istoria nu așteaptă niciodată dela el de cât, — cel mult, — aplauze, iar arta nu-i cere nimic altceva decât zămbet sau lacrimă... Moartea lui poate însemna cel mult o clipă-două de tristețe, așa cum viața lui — sălcuț târâta pe sub aripile anilor, — înscamnă un pumn de inimă care strigă cărbunele unui foc ce nu se va aprinde niciodată, sortit să rămână pentru totdeauna inutil și livid cărbune... Creatorul însă se ridică, făcând în permanență însetare de frumos și necunoscut și, sfărâmand tiparele vieții obișnuite, el impune căutătorilor lui un destin ce refuză orice legi ce va-labilitate strict umană, căuțând un orizont, al lui, lipsit de zări limitate și de adevăr. În afară de răstăgirea sufletească — vie în tot timpul de jar și rouă al creațiunii, — artistul trebuie să fie într-o continuită și aprinsă frământă-

re după irosirea momentului social prin care trece. Creațiunea lui fiind hărăzită maselor, deci societății contemporane ei, este dela sine înțeleasă că artistul se cere integrat socialului, rob al unui crez politic sau nepolitic, soldat al unei lupte spirituale la care el să aducă și să altoiască contribuția gândului și recolta talentului lui, alături de jertfa carnală și de dăruirea meschină și totală a omului anonim. Este erod limpede că, gândind așa, iluzia artei pentru artă capătă o nouă, categorică și severă desmințire. Nu există artă pentru artă! Căci, când artistul nu este robit unui crez social sau unei ideologii politice, când el nu aderă la o luptă de purificare a nației din mijlocul căreia s'a ridicat — titan și Dumnezeu, — arta lui este închinată orgoliului... Și doar, orgoliul este cea mai perfidă și mai categorică tendință dintre toate tendințele ce pot fura și înșela arta artistului...

Personal, cred și militez pentru o artă pe baricade, întrucât sunt convins până în măduva oaselor că, cu o singură peniță atentă la slova căreia îi dă viață și robită adevărului celui mai pur, poți dărma o lume și clădi alta — limpede și nouă — pe ruine și din nimic...

...Și iată-ne astfel ajunși și lămurii, în marginea gândurilor cu care penița noastră avea a se răzbi astăzi. Iată de ce arta actorului cere, pe lângă lauri talentului. VIAȚA. Slujind unei vieți aparent artificiale actorul slujește, mai ales, vieții adevărate. El este merit ea, adăpostit de reflector și scenă, să-și bată joc de viața adevărată închipuind-o închipuită. Bur-

ghes tolnăit în stal, omul anonim, fără să știe și fără să înțeleagă, rade și se injură pe el... Nu se arată cu degetul decât când, ajuns acasă, în fața oglinzii și a lui, își dă seama că s'a întâlnit poate chiar pe el, la teatru. Câte nelămuriri i se limpezesc și îl umplu de înțelegere și de miștrare astfel!... Dela sine urmează — evident — cărtărea și zămbetul...

Cunoscând viața și golul social pe care este dator să-l umple, actorul va ști să împună interpretării adevărate a ceea ce înșiră insinuară cu care poartă în sine spectatoriului din stal va fi prefăcută în fändări înlesnind procesul sufletesc amintit mai sus. Ajutat de inteligență, de talent, și mai ales de experiența socială pomenită, actorul poate făuri astfel celeace ticle o seală și nici o lege a lumii nu pot făuri...

În pragul stagiunii teatrale ce-și va deschide săptămăna viitoare porțile, îndrănesc să aduc aminte teatrului românesc codul manierelor elegănte... Astăzi când, oamenii de pac și idoli de cărpă cu inimi de „glasspapier” sunt mai la ordinea zilei decât oricând, teatrul românesc este dator să ridice două degete înspre tavanul de carton ce-l oblojește și scolărește să răspundă: prezent!

Este merit și dator să procedeze așa...

...Dar gândul acesta al meu este hărăzit să rămână viu... Și este hărăzit să rămână viu, atăta vreme cât ne vom mulțumi să rămănem ingenunghiați sub fraza aceasta, foarte tristă, a lui Pascal: L'homme est plein de besoins; il n'aime que ceux qui peuvent les remplir tous...

Ion Aurel Manulescu

Cereți la toate librăriile
CRUCIADA MEA
SAU A NOASTRA
DE
PANAIT ISTRATI

230

pagini

O carte, care spovedește în pagini de răscruce, miezul jertfelor sociale ale lui **Fănaț Istrati**.
Un studiu de **Alexandru Talax**, înregistrează această unică tipăritură.

Prețul

50 lei

Editura „Cruciada Romănilor”

CRONICA LITERARA

1. **Alexandru Macedonski: Poema Rondelurilor**
2. **Sergiu Dumitrescu: Parada Surdo-Mușilor**
3. **N. Mileu: Grădina de Sidel**

În editura literară a Casei Școlilor a apărut în anul 1927 „Poema Rondelurilor” Frumusețea operii poetice a lui Alexandru Macedonski și desăvârșita. Poetul n'a avut până acum parte ca întreaga lui operă să fie aleasă, ordonată și dăruită cititorului. Poate și aici e o ironie a soartei sau a cumplitiei noastre indifferente. Pentru acest „mare poet”, nu s'a făcut mai nimic, și ceace s'a făcut sânt aproape lucruri cari ne fac să închidem ochii, și să tăcem. Am auzit că editura Fundațiilor Regale prepară o serie de poezii uitați... Și s'ar începe cu Iuliu Săvescu. Adică cu unul din miscarea „Literatozului” lui Alexandru Macedonski. Sânt căm mulți uitați din această frumoasă și darnică miscare literară, Ștefan Petrică, Traian Demetrescu, I.

Dragoslav, etc., dar începutul căută să bată la ușă, și asta e mult.
Prietenii a avut mulți Macedonski, unii au murit, mulți i-au înșelat, și acest om care purtase un drapel poetic e de multe ori în vulgaritatea cotidianului. Din volumele de poezie pe care le-a lăsat, creațiunea e realizată, versul greoi ce și cel liber se înnoiește într-o delicată sensibilitate, și se n'alță pur ea o flacără eternă. În anul 1872, apare primul volum de versuri: „Prima verba”, apoi „Poezii”, „Excelesor” și „Flori sacre”, în limba franceză un volum de versuri: „Bronzes”.
Din anul 1914, a început să ne dăruiască „Rondeluri”, până în anul 1920. Asupra operii poetice a lui Alexandru Macedonski, critica nu este bine de-

finită integrat în simbolism și se opune o lipsă de control asupra operii literare, atmosferă creiață de aceeași „discipoli”, pe care i-a dăruit literaturii române.

Cele mai frumoase creații poetice se află în ciclul „Rondelurilor, pe drept cuvânt, unice și prețioase. Rondelurile Pribege, Rondelurile celor patru vânturi, Rondelurile Rozelor, Rondelurile rozelor de azi și de ieri, Rondelurile Senei și Rondelurile de porțelan, sânt muzicale, virtuozități de inspirație, pline de tănuite scântei ale misterului poetic:
„Oh! lucrurile cum vorbece
„Și n' pace nu vor să te lase
„Bronz, catifea, lemn sau mătase,
„Prind grăi aproape omenești.
Sau această pierdere a lutului dăruit o clipă cu vestmăntul veciniei:
„Deși, când atinși sunt de vară,
„Mor pălești, sânt ntr singurătii,
„În eșni e beția cea rară
„Sunt albi, deliciai, subțirații”
Delicatele rondeluri, pline de

viață, svăcniri de belșug poetic, de mare artă, sânt lăuate în părire. Prin ele poetul ne arată într-o formă simplă, apăsând pe elapete sufletului cu accente de regretate sau probleme nerezolvate de existență pă-măntescă vecinicia bogată în izvoare de creație fără sfârșit. Energia poetică depănată fir cu fir, sapă adânc cu dalta și dăruiește aceste creații poetice ce preocupă și dă nouate cercetărilor eritice ale contemporaneității.
Nici nu se putea cere mai multă frumusețe acestor frumoase inspirații...

Sergiu Dumitrescu într-un stil atrăgător, simplu și de multe ori naiv cuprinde o spovedanie de „paiațe”, cari se mulțumesc cu acclamații... „Parada Surdo-Mușilor” vrea să dea în relief gestul eroic al vieții și reușește numai în parte, dealtfel eroul „rămanului”, e stăpănit de-acea ambiție care înalță sau dărâmă oameni. Lipsit de o glorie, o căută, și pentru parvenire are accente sufletești hotărfoare.
Autorul a vrut să facă și o saraj poeziei noi, culoare poetică pentru care luptă cu un masă: „Tu ești victima iluziei. Așa ai fost și așa ai rămas. Ai făcut greșala să te crezi tu înșuți. După război, te-ai pomenit stegar al poeziei noui. Te-ai abătut din drumul apucat cu înflăcărare naivă, ea să devii „original” cu măsură și bună știință.”
Nici d. Sergiu Dumitrescu, n'a avut curajul să scrie un roman, după tradiție. Înflăcărată d-sale spovedanie pornește pe un drum, care se numește simplitu, după titlul propus, tablouri tragi-comice...
N. Mileu. — o aducere aminte a poetului craiovean, stins ea o flacără slabă, tănuță și visătoare. Prăznuim „Grădina de Sidel”, versurile editate în anul 1926, dela a căror sărbătorire se implinesc zece ani... Pentru M. Mileu, rar am văzut să vorbească o cronică literară, la moarte, poetul a fost oarecum sărbătorit de câțiva

prieteni și admiratori. Cei zece ani și-au așezat în tăină, fir cu fir praful pe scorbile sideo-lui strălucitor și fin:
„Măm străns grădina n' sid innalt, avar,
„Și m'am lăcut tu tina legământ:
„Cu plânsul meu să o frământ... visam
„Să leg cu-o floare cerul de pământ”...
Apropierea toamnei zămis greț pentru o pierdere fără lește același fascinant decor, sens... Pare eliberat din timp aceeași admirație și un slab re- ca un mare inițiat:
„O, rōdul care-asteaptă! Și parcul în răgînă!
„Și-un foznet de petală ce lucecă din glastră
„Amurgul își lipsește obrazul de fereastră —
„Și n' parg de toamnă, visul, se prăvălește o tină...
In cele patru cicluri ale „Grădinei de sidel”, aceeași melancolie și zădărnice a vieții omenești străbate închipuirea... E un poet cu admirație pentru fetichele în altă lume, pământul nu-i decât un simplu lăcas de suferință și scârțâie oprire. Desfășurat de viață e o notă sinceră a poetului, nu o buală dorită. Pesimismul se eliberează de lut și face același joc de inestinat:
„Dormeam de mult... Tu, ochii mi-ai închis

„Cu mâna ta, așa ce n' alte rânduri.
„Și ochii îi s'au înșegrit de nești străbate închipuirea... E un poet cu admirație pentru fetichele în altă lume, pământul nu-i decât un simplu lăcas de suferință și scârțâie oprire. Desfășurat de viață e o notă sinceră a poetului, nu o buală dorită. Pesimismul se eliberează de lut și face același joc de inestinat:
„Dormeam de mult... Tu, ochii mi-ai închis

Numărate teme de inspirație, frumuseți sculptate cu mult meșteșug poetic, momente de îndrăznețe convingeri a eternei suferinței, — cântecul stins al unei nedrepte părisiri. Cei zece ani, dacă ar fi nu mai ei, cer o reodinare a operii poetice a poetului craiovean.
Virgil Treboniu

CARNET

Când mor amăgirile...

Nu se mai termină măcelul spionilor... Frumoașă Carmenică în peninsula iberica a semnat contract nelimitat cu moartea. Până la anul, nobilii lui ai arenelor sânt hotărâți să adere la abator, sancționând cu o bravă sidare a risipiții lor pământece, insurecția fabelilor de ambele sexe... Numai „La Pastonăria” frumoasă apărtăbare a dreptății popularului în parlamentul dizobal și el de dușmana întâmplare, înșelegând inevitabilul, a dezertat cu ochii ei de cer pe jumătate închigi, în jara Marsellaisei, a grevelor și a domnului Leon Blum...

Văzându-l cu brațele pe piept, aschitat de neșfăștoare minge a destinului până și pe Zămbora, faimosul portar al „unșprăzețului” — fotbalistic nu guvernamental — spăniol, La Pastonăria” a demisionat din arenă strecurându-se ca într'un tangou, pe coasta de azur... Înțelepciune și prudență...

În Rusia, Stalin adănează comunistul pentru că s'a răzbi să-și și fidițe — burghez — social monumentului biruinței definitive de mâine... Este aici o chestie de bun simț doar, căreia nu noi suntem în măsură să-i răvășim înșirătoarele... Nouă, cazurile cu care am desăvârșit până acum hărățire, ne vor servi numai ca exemplificări ale unei diserații despre pace pe care o intenționăm realizată aici și acum.

Plătește deasupra frunței pământului noștrii hărățiri și celelalte măcelăriți... Trăiește în goană elipe de acum, floral unei strani și inevitabile presimțiri. Omenirea s'a săturat de pace. Omenirea deside odihna. Prea multe legi, prea multe pacte, prea multe trădări. Amintiri-nă că omenii nu iubesc pacea decât atunci când doresc războiul și lini vești da, fără îndoială, dreptate...

Războiul este o chestie de calitate doar. El nu se fabrică niciodată decât în anticamerale conferințelor pentru pace. Căci pacea e singurul cuvânt dintre toate cuvintele lumii care poate fi și paravan... Adăpostite de a popoa-

relé învață să prăgătoască și să cheme războiul... Mat bine decăit mine știe cătu Șif Bazil Zaharov, care, mulfămit de atăcețile în perspectivă, își plimbă vada și săvârșire, prin Hebona mi se pare, sau prin China...
Nu mai cred în pace. O socot nulă și neavenită și li refuz concursul... Evident, pentru că li presimt zadaric și inutil... O singură înșură — fie ea și de cacus — nu-ți dă căuănt, vorba poetului, să spui că-i toamnă... Pacea va pleca cu berzele în Sahara ca să se înroleze în loguana străindă... Este singurul lucru cumsedă de ce i-a mai rămas de făcut... Și cel mai cuminte...

Războiul nu bate decl cu degete revizioniste (nu te spria domnule Ștefan Popescu...) la porțile hotelelor. Sânt caros să vad și să știu când și cine îi va deschi-de... Suntem doar vâd de goi și atd de nepregătiți, încât omenetele asta lōgodit cu moartea, riscă să iteacă — așa, ca într'o glămiă, — prietere și pește noi... Dar noi nu știm să ne ținem... Noi iubim pacea cu orice preț și cu orice ferită. Gata oricând sântem să murim eroic și dobitocește pentru ea...

...Vedeți că de caraghoasă este iluzia noastră optică de azi? Că de batjocoritor trist este spatele pe care li întoarcem — vroit — redițatei? Căci pacea bete astăzi atd de departe de noi încât nici măcar mălăsa diplomației nu o poate învâșmănta ori cât se cănește s'o lăcă. Tăuile se spionează unele pe altele, lohurci se clăduță fiecare pas, omenetrea întreagă e un vulcan gata să erupă, iar noi, în loc să ne înțocădăm cinstit aerul prețuritor, ne amăgim pe noi înșine cu ireșitu sărăsiuță închis în coalele pactelor, sursă care astăzi, sau mâine, sau poimăine va și să tranșforme — fără îndoială — în cel mai amabil rințel de moarte...

Știu că d-ia domnia celor al meu, veți sărși prin a mă boconi clinic... Nu te contraste, dar își amintesc că istoria nu se scrie cu suflet ci cu cinstm pentru a li istorie... Căci adevărul el stă locmăi acolo unde nu-l poate ajunge și descoperi decât sărcasmul...
Pentru că să se știă... i. m.

SCRISOARE

Eu, fiul tău mai mare
Îți spun că mai doare
Sufletul tu adevărat,
Acum când mă întreb: de ce am plecat?
De ce nu te-am ascultat?
Căci în mai puțin de doi ani, —
în goana după pâine și bani,
Uzina mi-a spleit puterea.
Cred că nu mai sunt bun la plug,
Dar, dacă rămân mult aci, în pământ ajung.
Uzina mi-a spleit și puter i
Din satul meu, de lângă tine mamă
În fiecare dimineață m'ă chiamă.
Seara când măntors în mahala,
La bordeiul pe care l-am închiriat, —
Mamă, n'am cui să-i cer un sfat.
Mă apropii și eu de icoa na ce mi-ai dăruit când
am plecat, —
Cine-i Sfântul Spiridu n' sau Anton?
La chip ce mult seamă nă cu fratele Iōn, —
Si îi spui lui, toată durerea-mi, toată vină,
Căteodată mă apucă spovodindu-mă și lumina,
Când mă gândesc de ce nu te-am ascultat?
Tu n'ai vrut să-m'nde mni niciodată la păcat.
Mamă, dacă vrei să-mi scrii
Să știu:
Stau într'o mahala dincolo de Abator,
Pe-o stradă unde tronează mizeria,
Al D-tale fiu mai mare, Mohor.

Emil Vora

ION HORIA MUNTEANU

Știri - fapte - evenimente

CALEIDOSCOP

Ni s'a comunicat că la Carmen Sylva se dau autografe și că — ceva mai mult — vedeta din besună, a reușit să țină și un discurs. Căci spectacolul a fost foarte interesant.

„Căpitanul” a apărut în careul „cruciadei” a rășchirată piciorarele, și-a aburcit labele în șolduri și rotindu-și ochii injecția în sânge și spasma a mugit formidabilul discurs pe care îl reproducem, ad literam, în întregime: „Am auzit cum că se spune, cum că eu aș fi contra celor zece cari au omorât pe „trădătorul” Stelescu.

„Eu spun, precum că să se știe, că asta nu-i adevărat. „Trăiască căpitanul! „Trăiască căpitanul! „Trăiască căpitanul!”

„N-au trecut nici două săptămâni de atunci și prin oficioasele „verzi”, „Universul”, „Porunca și „Tempo”. (Dal Tempo. Dala o vrama Tempo face organului d-lui Fuselica Titeanu, o serioasă concurență în ceace prieste informațiile gardiste) — am luat cunoștință și noi de cuprinsul senzaționalului schimb de telegramme între „CAPITAN” și SUBALTERNUL SAU „GENERALUL ZIZI”.

Nici mai mult nici mai puțin, d-lor pretind că schinguirea inginerului Stoescu la Galați și tentativa de intimidare dela Sinaia sunt opera „ori a unor secături ori a unor agenți provocatori cari trebuie exemplar pedepsiți, pentruca lumea să știe că suntem (d-lor, nu alții) pentru legalitate, cinste și mai cu seamă ordine”.

Rugăm verificați cele telegrafiate de „căpitanul” subalterneal său generalul Zizi — și vice-versa —; referința-vă atât la „legalitatea, cinstea și mai cu seamă ordinea” cu care a fost mișelște asasinat Mihail Stelescu cât și la „ordinul de mobilizare legionară” aflat la 6 August în cele câteva zeci de tabere legionare care a avut ca simplu corolar tentativa de terorizare dela Sinaia și notați că acestea sunt — cum mărturisesc d-lor — sau opera unor agenți provocatori sau opera unor secături.

Dacă mai țineți seama de faptul că cei trei comisari Regali cari anchetează la Consiliul de răboși din Brașov „ECHIPA DE SACRIFICIU” care trebuia să aibă grijă de sănătatea „OSTA TICILOR” Virgil Madgearu, dr. Lupu și prof. Mezințescu — au ajuns la convingerea că într'adevăr în sânul organizației teroriste „Garda de fier” camuflată azi sub firma „Total pentru țară” EXISTA ORGANIZATE echipe de sacrificiu întemiate cam de pe la Târgu Mureș — puteți deplac logic și du, că atât dubla tentativa de terorizare a fostului ministru Virgil Madgearu, ajuns la Sinaia „ostatic” al „hoardelor verzi” cât și scinguirea la Galați a inginerului Stoescu sunt într'adevăr sau opera unor agenți provocatori sau opera unor secături.

Dar pe chestia „legalității, cinstei și mai cu seamă ordinea” legionarilor partidului „total pentru țară” guvernului tenorului Guță Tătărăscu a demisionat pentruca... la ridicarea cortinei să vedea în același decor, aceiași miniștri imbrânziți puțin spre... hăiga (în limba monopolizatorilor patriotismului asta înseamnă... spre dreapta).

Imbrânzeala aceasta, din care toți miniștrii, cari au văzut... verde, au rămas avansați a avut un singur cursur: Singurul om care vede de alb și clar, d. Nicolae Titulescu, a fost trântit brusc peste papetului „ceful de-al doilea guvern, pentru cea de a treia guvernare Tătărăscu.

Și nu se poate spune că a ceaspeț asvărline din rânduri e spre răul d-lui Nicolae Titulescu. Căci d. dr. Lupu în interviu acordat ziarelor străine a precizat că:

Și știe toată lumea că d. Nicolae Titulescu e consecvent. D-sa nu-și putea asuma mai departe jongloriile politice ale guvernului Tătărăscu.

Dar să revenim la noul guvern prezidat tot de organul de tenor al d-lui Guță.

Avansat la rangul de ceiace-i lipsa d-lui Tătărăscu, d. Inculeț a căpătat funcția de creer mic al guvernului. Ca vice-președinte are acum libere ambele mâini. Poate trage sfori, când vrea.

D. Luca — om de pae — ține locul de ministru avut de d. Inculeț și e frumos încadrat între titularul din umbră și d. subsecretar la Interne Aurelian Bentoiu proprietarul cu procură al taberei dela Carmen Sylva.

E de așteptat ca pe curând cu procura pe care a căpătat-o azi, d-sa va subînchiria toată țara aceluiași simpatizat vechil Corneliu Zilinschi Brauner Antec Codreanu.

D. Valer Pop a trecut dela Justiție la... Industrie și Comerț. (Se vede că d. Inculeț a simțit necesar ca și acestea să ajungă... avortonele operate tot de... Români Uniți).

În slăsiș ce mai tura vura. Toată deplasarea aceasta, pe care d-lor — oameni de societate o numesc remaniere au făcut-o numai ca tot Românul să ajungă să vadă nu numai cămăși ci și cai și stele verzi.

Iaca așa, numai în ciuda național-fărănișilor și a d-lui Titulescu...

Program de lucru, pentru cea de-a treia etapă de guvernare...

1) Desființarea tuturor gâzilor (fărănești, bineînțeles).

2) Obligativitatea muncii, în tabere (Reorganizare).

3) Reorganizarea disciplinei universitare (numerus-urii).

Atât. Ceeace e prea mult pentru transformarea României în... hitleria felix.

O nouă curbă: măștile de gaze

Acum, în ultimul timp, statul, din prea mare grijă pentru funcționarii, s'a oferit să fie intermediar între acesta și fabricile de măști de gaze.

La început lucrurile n'au prea fost luate în serios. Se credea că este o ofertă din partea statului, la care funcționarii — fiecare individual — puteau răspunde afirmativ sau negativ.

Cum bugetul lunar al fiecărui funcționar public este aproape totdeauna deficitar, niemi nu s'a grăbit să cumpere mască.

Statul, probabil tot din grijă pentru viața funcționarilor, a rezolvat nepăsarea acestora, printr'un ordin în care pune în vedere instituțiilor respective, să oprească lunar, fiecărui funcționar, timp de un an, câte patru zeci de lei, realizând astfel suma de 400 (patru sute opt zeci lei) costul unei măști.

S'ar putea crede de către unii că suma de patruzeci lei este prea mică pentru a putea da naștere la nemulțumiri. Dar noi răspundem că la lefurile miserabile, dintre cari cele mici nu ating nici trei mii de lei, noua rată lunară impusă trebuie să nemulțamească.

1) Pentru faptul că la cei mai mulți dintre funcționari, reprezintă munca lor pe o jumătate de zi, și

2) Apoi întrebându-se sistemul defacerii prin ordin funcționarilor publice s'ar putea trezi la un moment dat, la cheremul anumitor dreptei cari ar furniza și alimente și haine și tot ce trebuie unui om, obligând pe toți să se aprovizioneze prin intermediul statului, fapt care ar duce la speculă și la produse de proastă calitate.

Și apoi, unde serie că funcționarul e obligat să cumpere orice îi oferă statul, indiferent dacă îi trebuie sau nu? Aici trebuie să menționăm

Ardealul și mișcarea „legionară”

Articol scris de un ardelean

Streinismul cuibărit în familia noastră românească este răul care ne roade pe zi ce trece. În Ardeal românismul a existat peste 1000 de ani sub administrația streină numai datorită faptului că alte neamuri nu și-au putut găsi loc în o familie curat românească din Ardeal. În familiile revoluționarilor ardeleni și a tuturor luptătorilor de peste munți nu se găsește lighioane streine.

Sunt cazuri, dar foarte rare și cei înrușiți cu streinii sunt exclusiv aproape de tot din societatea românească ardelenă. Acele puține cazuri însă au stricat mult cauzei românești din Ardeal.

Lupta adevărată pentru desrobirea românilor din Ardeal și flacăra națională a fost dusă și susținută cu mândrie de luptătorii născuți din tată și mamă români. Instrainții prin sânge curcic, ca episcopul Mangra, din Oradea au trădat cauza românismului la prima ocazie.

Declarația cerută de contele Tizza în 1916 a fost semnată numai de români cu numele de Erdeli, Papp, Mangra, etc. etc. Să știe că prin acea declarație să cerea intelectualilor români din Ardeal să renunțe la agitații, — declarația fost semnată de toți antiromânii! Românii adevărați au refuzat să o semneze preferind fuga în vechiul regat sau suferința și chiar jertfa.

Și cine a câștigat și cine a pierdut? Istoria vorbeste! Românii adevărați au trecut prin lupte și suferințe erăncene dar au invins... Instrainții au trafecat pe spinarea luptătorilor români dar au plătit la sfârșit în invingerea totală!

Sunt sate în Ardeal unde nu s'a putut prîpiși un picior de strein, este regiunea cea mai persecutată și azi, numită „Țara Motilor” unde streinii n'au putut și nu vor pătrunde niciodată! Dar „Țara Motilor” a dat pe marii revoluționari Horia, Cloșca, Crișan, Avram Iancu, Rațiu, Francu etc. etc. În jurul Blajului și Sibului românii sunt atât de exclusiviști de veacuri că nici oamenii de serviciu în casă, gospodărie ori la lucrul câmpului nu-și iau

din rândurile streinilor. Aceste obiceiuri au rămas de veacuri. Tată în fiu, aceste au făcut ca românismul să existe trecând și prin cele mai erăncene furtuni, au căzut jertfe, au fost trase pe roată, dar idealul național a rămas pe plaiurile ardelenae. Chiar eu, înainte de a învăța rugăciunea, am cântat „Deșteaptă-te Române” sub frunza verde de stejar, căci în alte părți ne observau „găinarii” (găinari le ziceau românii din Ardeal jandarmilor unguri cari purtau pene de cocoș la capela).

După marele război noi nu ne-am cunoscut și nu ne cunoaștem nici azi, acest lucru a permis tuturor aventurierilor să parvină pe arena politică. Așa s'a explică și parvenirea unui polon, maghiar și poate chiar și ruten? În Ardeal acest parvenit din mozaicul de nume: Corneliu-Tsela-Zelea-Zilinsky-Codreanu-Erdosy, desigur nu se putea ridica. El prin apucături viclene s'a ridicat pe spinarea altora fără program!

Mihail Stelescu, când a găsit că lupta cu un strein, l'a părăsit pe Bela-Zilinsky-Erdosy devenit peste noapte, Corneliu Zelea Codreanu.

Această despărțire ne-a intereseat mult pe noi ardelenii. Am ascultat ambele părți și vă spun n'am înțeles nimic! — Codreanu spunea că el are dreptate, dar nu dovedea cu nimic — Mihail Stelescu, spunea că românismul poate fi propagat și susținut numai de către acei fii ai țării cari sunt născuți din tată și mamă români, cinstiti și vizionari.

Și lupta a mers: — lângă Codreanu Erdosy, au mers toți a-zivi după putere și toți acei căror nu le place să muncească și să învețe. Luată o listă de legionari și veți găsi: someur or student de 5-7 ani! Pe lângă Stelescu saa alăturat oameni cu situații, muncitori și luptători români adevărați.

Guvernele au văzut un mare pericol în Mihail Stelescu și de aceea au încurajat pe Erdosy-Codreanu - Bela-Corneliu-Zilinsky-Zelea. Nu doar că vroiam binele țării, ori le era frică de polonezului parvenit! Prin încurajarea lui Codreanu, guvernele noastre căutau o compromitere a mișcărilor tineret generații. Dar se pare că soțetelile s'au încurcat, căci Zilinsky cu toată teoroarea desfășurată prin bandle de apasi n'a putut să acopere adevărul.

Ziarul lui Stelescu „Cruciada Românișmului”, prin condusa lui marele erou al românismului regretatul colonel Niculea a demascat originea „mitului” Codreanu! Aceasta demascare a produs o adevărată senzație în cercurile românești din Ardeal. Pe străzi în cafețele, în

societăți pretutindeni se discuta îndrăzneala și neobrăzarea parvenitului strein în fruntea unei mișcări care s'ar numi a tineretului. Eu însă spun apăsător:

Demascarea originii d-lui Bela-Corneliu-Zilinsky-Zelea-Erdosy-Codreanu, a fost căzută cași o sentință de moarte. Din Ardeal au început să vină pe adresa „căpitanului de brusturi” scrisori prin care se spune următoarele: Căpitane! — suntem pierduți, niemi nu ne mai dă un leu — Stelescu ne distruge, luați măsuri împotriva lui!

Și măsurile sau luat; o bandă de asasinii sadici l'au răpus pe Mihail Stelescu care a căzut sub tășul bardei cași Horia și Cloșca cari au fost trase pe roată la Alba Iulia.

Omul a fost înlăturat. Dar ideea nu! Vestea asasinării tăpărului deputat Mihail Stelescu a zguduit toate sufletele românilor ardeleni. Dacă Stelescu era asasinat înainte de demascare, poate nu trăgea atenția opiniei publice, dar așa Bela-Corneliu-Zilinsky-Zelea-Erdosy-Codreanu, și-a atras ura tuturor ardelenilor descendenți de familii cari au vărsat sânge pentru românism.

Nu mai haimanalele și descreații din Ardeal au aprobat gestul apasilor cari l'au răpus pe Mihail Stelescu.

Demascarea publicată în Cruciada Românișmului, nu povădica mult rău legiunii de apasi, dar asasinarea conducătorului mișcării „Cruciada Românișmului” a provocat vânt și furtună.

Garda, cu toate formațiile și ordinele date de „căpitanul de brusturi” au trebuit să dispară. Insa „căpitanul” este asasinul formațiunii sale de apasi, ori politice?

Am fi noi niște trădători ordinari față de neam și țară și generațiile viitoare ne-ar blestema amar, dacă am permite o avansare la rangul de om politic la lui Bela-Corneliu-Zilinsky-Zelea-Codreanu-Erdosy.

Nu! Aceasta lighioană trebuie să se meargă la vânt de animale sălbatice prin cordii așa cu mau făcut-o strămoși săi.

Trecutul neamului nostru cere acest lucru și jertfele marilor eroi disparte și în viața cari prin luptele lor căpitani — generali — veritabili ne-au dat înouă speră mostenire, o Românie, care nu va putea niciodată, până ce va rămânea un român, să permită a fi condus de un strein de neamul nostru.

Iată de ce va trebui să dispară „mitul” Bela-Corneliu-Zilinsky-Zelea-Erdosy-Codreanu-Brauner.

Grigore C. Gonza

Conducătorul

„Cruciadei Românișmului” din Galați a primit o scrisoare de amenințare cu moartea

(din ziarul ACTIUNEA).

Aseară s'a prezentat la redacție d. Cezar Popa, conducătorul „Cruciadei Românișmului” din Galați, aducându-ne la cunoștință că a primit o scrisoare de amenințare cu moartea. Scrisoarea specifică, că dacă până la data de 5 Septembrie c. nu de-

misionază din fruntea acestei mișcări, va fi executat. În cursul zilei de astăzi, ne-a declarat d-sa, va face o reclamație la parchet. Scrisoarea poartă semnătura: „Echipa răsbunării” și a produs senzație în cercurile locale.

Pentru adevăr

Un nou guvern Tătărăscu. Situația politică va rămâne a ceeași, schimbările din echipa guvernamentală nu va putea să garanteze nimic.

Ne întrebăm, și pe bună dreptate ca pentru „trecut și viitor”, dacă luptele politice nu vor lua un ritm mai puternic, dacă lipsa unui om, fostul ministru de externe, nu va zdrobina definitiv un guvern, căruia îi lipsește o cheie... Știm, că declarațiile d-lui Tătărăscu pentru politica externă sânt aceleași din ultima criză de guvern. Știm totuși, că mâna întinsă de d. Titulescu aceluiași guvern l-a salvat de câteva ori de opoziție...

Și azi, d. Titulescu, bolnav, înșelat în aprecieri de politică internă, a făcut cunoscuta declarație agentiei „Havas”. Trebuie să se fi întâmplat ceva. Noi am presimțit de mult acest eveniment, dar totuși erau prea mulți chiori în țara asta, pentru a ne slida părerile. Încurajarea pe care guvernul a dat-o grupărilor externe, incurajere care a dus la măcelărirea lui Mihail Stelescu, amenințarea lui Madgearu cu secura, lovirea Ing. Stoescu la Galați, sânt fapte ce ies din comun, și trebuie să deschidă ochii țării. Și totuși o fituică editată de ziarul „Porunca Vremii”, pentru sârbie, adică pentru mintile sănătoase ale țărânului nostru, scrie despre: „pedeapsa cărilor mașilor verzi”. Aceasta exaltare pentru sânge, pentru înouă vrăjbierea românului, ne atrage numai dispreț, din partea acelor oameni cari au mai rămas sănătoși cu mîntea în această țară.

Toți au văzut în „Cruciada Românișmului”, o grupare, vândută „jidanilor” sau o grupare de „extrema stângă”. Cel din dreapta, acei cari știu foarte bine să exploateze „naționalismul”, adică aceia cari știu să facă paradă din „tricolor” și lovirea „jidaniilor” săraci, ne-au crezut niște lichele, dornice de parvenitism și exploatare a unei idei importate...

Pentruce s'au jertfit cei „800.000” de eroi, de care facem atâtă gălăgie, dar n'am făcut nimic pentru cei „30.000” de mari mutilați, buzioari pe Calea Victoriei, aujocarii omieni buni, cumplit destin, chiar pe „Calea Victoriei”, simbolizarea victoriei dela 77... De cine? De acei mari bărbați de Stat, care azi au

luat de căpăstru naționalismul, prin Front Românesc. O demență care svăcnește azi în inimile unor anumiți oameni, a făcut atent pe mareșalul Averescu, de faptele acestuia mare bărbat. Omul acesta care a scăpat Țara Românească din ghiarele marelui necunoscut, de trei ori, omul acesta care n'a putut fi doborât de gloantele dusmanului, — și au fost din păcate foarte mulți, — omul acesta să fie amenințat, oare nu-i rușine! O Țară întreagă a gemut, și a gemut dureros. Mareșalul Averescu să fie...?!

Chiar „Porunca Vremii”, a scris la „informații”, că foști combatanți îi vor face mareșalului Averescu, o mare manifestare de simpatie. — Combatanții nu pot uita pe „tăticul lor”, — tăticul care l-a dus la victorie și l-a fost supremă îmbărbătare.

Iată că „luptătorii” din marele război, știu bine că niemi și nimic nu mai poate trece peste pieturile lor argintate cu atâtea trofee, așa cum a trecut apa rece aruncată de furtunurile unui guvern Vaidă...

Spiritele acelor eroi azi ne conduc, — să bage bine oricine în cap lucrul ăsta, n'ar voi să mai simtă sub greutatea de plumb a pământului, cisma prusiană... Dar nici n'ar dori să fim cot la cot cu trădătorii dela Mărășești, cu bolșevicii apei și distrugători. Noi, nu putem uita jertfa Franței pentru pământul și sufletul nostru. Nouă ne trebuie lumina, nouă ne trebuie drumul care să ne ducă la cimentarea sufletului acestui popor, prea oropsit de veacuri. Am scâpat de atâtea lifte, cari ne-au supt vlaga și sângele, și nu vom fi atât de zmințiti să ne dăm gata prinși în mâinile altora.

Pentru „românism”, pentru conducerea acestui popor bun și blând, se cere multă omenie, mai aplecată „urechea” la suferințele și strigătele lui.

În „Cruciada Românișmului”, gruparea asta insuflețită de-o mână de tineri, care știe Dumnezeu cum trăiesc, fără cămăși, fără pistoale, fără semne cabalistiche, gruparea aceasta nu luptă decât pentru o viață mai bună a românului prin valorificarea elementelor intelectuale și muncitorești, prin înfrățire spirituală, având pe Christ, suprema jertfă, în inimile lor.

Instiințare

Facem convenita instiințare pentru public și autorități: 1. NIEMI nu are dreptul și calitatea de a încasa vreo sumă de bani, dela autorități sau particulari, în numele gazetei „Cruciadei Românișmului”, decât numai cu autorizația prealabilă a redactorului-șef sau cu procură autentică, de către organele judecătorești, îndeplinind toate formele legale.

2. Nu ne solidarizăm cu ORICINE s'a prezentat sau se va prezenta, în numele acestei gazete, pentru încasări de bani, care să fie la un moment dat subvenții provocatoare și obligatorii.

3. Orice sumă de bani, intrată sau eșită, trebe contabilizată și efectuată numai de către administratorul autorizat, d. GHEORGHE MANOLACHE.

4. D. ALEXANDRU TALEX, are exclusiv, conducerea și răspunderea gazetei.

Au apărut:

Dimitrie Corbea: **Sânge de țaran** poezii, ed. II. lei 50

Virgil Treboniu; **Frumusețea** zilelor

poeme, lei 20

De Vânzare

la toate librăriile din țară

Cazul unui patron excroc - Boiangeria Speranța

Este tipică exploatarea muncitorimii în fabrici, ateliere și întreprinderi. Neplata salariului, diferite matrapazlăcuri în cîntirea sumelor datorate, prin refineri sub formă de amenzi camuflate, — toate se fac cu precisul scop al unei exploatați odioase și a distrugerii muncitorilor, sub aspectul dublu: fizic și material.

Sânt însă unii patroni, cari în afară de exploatarea odioasă a lucrătorilor, în subordinea, comit exerocherii asupra clienților.

Un caz tipic: Boiangeria „Speranța”, din șos. Crângași, 1, înșeală publicul naiv, distrugând obiectele ce i se depun, fără teamă de sancțiuni din partea autorităților. Acestă câteva zile, o femeie omdemă, Emilica Drăgulănescu, și-a dat la curățat o rochie.

A primit un bon, prin care i se certifica buna stare a obiectelor, a plătit cât i-s'a cerut și peste o săptămână i-s'a în-

mănat un... morman de cărpe arse. Asta era isprava boiangeriei „Speranța”, care „curățase” și la propriu și la figurat, pe biata clientă.

La reclamația victimei, directori firmei păguboase au sâvrilit-o afară. Explicația: cei săraci n'au dreptul la „speranța” unei recompensări a pabugelor, că trebe să înghiță și să tacă.

În fața acestor acte revoltătoare, denunțăm gangsteria boiangiilor dela „Speranța” și-i avem înțeles că pe cale justițiară, vom căpăta despăgubirea victimei. Publicul cititor să se păzească de dughele „curățătoriei” SPERANȚA, nu de alta dar vor păți, la fel cu victima din Crângași.

Autoritățile au luat în cercetare cazul și sancționune vor pedepsi, efectiv, pe excrocii dela boiangeria „Speranța”.